

Hygiënebeleid Kinderwoud

Inleiding

Naast grote en kleine risico's voor de fysieke veiligheid van de kinderen, zijn er ook risico's voor de gezondheid. Het gaat hierbij om de ziekteverwekkers zoals bacteriën, virussen, parasieten of schimmels. Het verspreiden van ziektekiemen gaat razendsnel. De gevolgen van deze gezondheidsrisico's zijn van tevoren lastig in te schatten, omdat elk kind anders op een situatie zal reageren. Het is dus belangrijk om deze risico's in beeld te hebben en de gevolgen hiervan zoveel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Dit wordt met name gedaan door het maken van gedragsafspraken met kinderen, pedagogisch medewerkers en ouders.

Hygiëne is een verzamelnaam voor alle handelingen die ervoor zorgen dat je zo min mogelijk in aanraking komt met ziekteverwekkers.

In dit beleidsplan zijn de hygiënemaatregelen opgenomen zoals die binnen Kinderwoud gehanteerd worden om de risico's op ziekteverwekkers te verkleinen, zowel voor kinderen als voor pedagogisch medewerkers.

De hygiënemaatregelen zijn noodzakelijk om (onnodige) overdracht van ziektekiemen tegen te gaan en schadelijke gevolgen tot een minimum te beperken.

Daarnaast beschikken alle locaties van Kinderwoud over een iPad waarop de Kiddi App is geïnstalleerd. Deze app is ontwikkeld door het RIVM en geeft de juiste informatie over infectieziekten en hygiënerichtlijnen. Alle pedagogisch medewerkers kunnen deze app raadplegen.

PERSOONLIJKE HYGIËNE

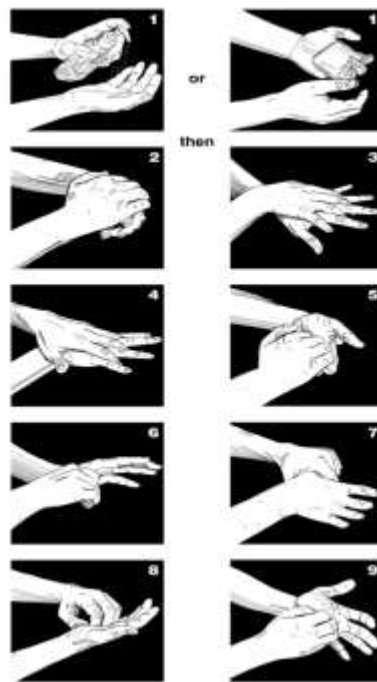
HYGIËNE EN VEILIGHEID

- We wassen de handen vóór:
  - het bereiden of aanraken van het eten en flesvoeding;
  - het eten of helpen bij het eten;
  - het verzorgen van een wond;
  - het aanbrengen van crème of zalf.

- We wassen de handen na:
  - het bezoek aan het toilet;
  - het verschonen van een luier;
  - het afvegen van de billen van een kind;
  - het contact met lichaamsvocht zoals speeksel, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed;
  - het verzorgen van een wond;
  - bij zichtbaar of voelbaar vuile handen;
  - het hoesten, niezen of het snuiten van de neus (ook bij gebruik van een papieren zakdoek);
  - het buitenspelen;
  - het contact met vuil textiel, afval of de afvalbak;
  - het schoonmaken;
  - het uittrekken van handschoenen.

Wij passen de volgende Instructies toe bij het handen wassen:

- Draai de kraan open, zodanig dat de temperatuur van het water handwarm is.
- Maak de handen nat en voorzie ze van een beetje vloeibare zeep (ook de kinderen wassen hun handen met zeep).
- Was de handen door de handen over elkaar te wrijven.
- Spoel af onder flink stromend water, waarbij het water van de vingertoppen naar de pols stroomt.
- Droog de handen af, ook tussen de vingers en de polsen.

De handen 20 seconden lang wassen met water en zeep, daarna handen goed drogen.

- We dragen geen handsieraden (horloges, armbanden, ringen etc.) bij risicovolle handelingen (aanraking met bloed, ontlasting, urine, braaksel, bij wondverzorging, eten bereiden etc.) m.u.v. een glatte trouwring.
Handsieraden kunnen ziekteverwekkers vasthouden en ze belemmeren een goede hanghygiëne. Mocht je wel sieraden dragen bij het uitvoeren van risicovolle handelingen draag dan wegwerphandschoenen over de sieraden heen én was je handen na het uittrekken van de wegwerphandschoenen en droog ze goed af.
- We houden de nagels kort en schoon. We dragen geen nagellak (schilfers) en/of kunstnagels. Mocht je wel lange nagels hebben en/of kunstnagels en/of nagellak dragen en risicovolle handelingen uitvoeren, draag dan wegwerphandschoenen over de sieraden heen én was je handen na het uittrekken van de wegwerphandschoenen en droog ze goed af.
- We dragen geen lange oorbellen, lange kettingen en/of gezicht piercings i.v.m. je eigen veiligheid (jonge kinderen kunnen hieraan trekken) en de veiligheid van de kinderen.

HOESTEN EN NIEZEN

- We leren kinderen te hoesten of niezen in een papieren zakdoek, of aan de binnenkant van de elleboog, of anders in de mouwen.
- We gooien papieren zakdoeken na gebruik meteen weg in gesloten prullenbak/pedaalemmer. Wij passen een goede handhygiëne toe.

HYGIËNE TIJDENS HET VERSCHONEN

- De verschoonplaats staat in de buurt van een kraan met zeep en papieren doekjes, maar gescheiden van de voedselbereidingsplek.
- We verschoonen kinderen op een verschoonkussen van glad en afwasbaar materiaal dat met water en allesreiniger schoon te maken is (Billendoekjes e.d. zijn niet geschikt om het verschoonkussen schoon te maken).
- We vervangen het verschoonkussen direct als het beschadigd is.
- We gebruiken handdoeken als bescherming en vervangen deze na elk kind en maken het kussen schoon bij zichtbare vervuiling **of** gebruik geen handdoek, maar maken dan schoon na elke verschooning. Zie toelichting bij kopje desinfecteren.
- We gooien de gebruikte luier na het verschoonen direct in een luieremmer of in een afgesloten prullenbak (liefst met voetpedaal).

TOILETGEBRUIK

- Zorg dat toiletten en wasbakken op kind hoogte zijn of plaats een opstapmogelijkheid zoals een trapje en een wc-brilverkleiner.
- We houden ons aan de instructies voor het handen wassen.

- We reinigen meteen na gebruik het potje met water en allesreiniger, gebruiken een aparte borstel voor het reinigen van de potjes en bergen het potje droog op.

SCHOONMAKEN EN DESINFECTEREN

SCHOONMAKEN

- We maken schoon van 'schoon' naar 'vuil' en van 'hoog' naar 'laag'.
- We zorgen voor goede verlichting bij het schoonmaken.
- We gebruiken schoonmaakmiddelen volgens de instructies op de verpakking en verwijderen geen etiketten van de schoonmaakmiddelen.
- We maken schoon met een spuitbus met reinigingsmiddel en/of sop en vaatdoek (allesreiniger en water van 34 – 40 °C) en verversen zichtbaar vies sop direct.
- We gebruiken verschillende (hand)doeken voor aanrecht, afwas, handen enz. en maken schoonmaakmaterialen na gebruik schoon.
- Maak een ophangstelsel in het schoonmaakhok, zodat bezems, trekkers en andere materialen niet op de grond hoeven te staan.
- Wanneer, hoe en door wie schoongemaakt wordt, is terug te vinden in het schoonmaakschema (bijlage 1).

DESINFECTEREN

We desinfecteren een oppervlakte, zoals een verschoonkussen of voorwerpen, met een middel toegelaten door het Ctgb als er bloed of een andere lichaamsvloeistof met zichtbare bloedsporen op zit.

Desinfectiemiddelen

We desinfecteren met middelen die toegelaten zijn in de Ctgb databank (<https://toelatingen.ctgb.nl/>). Goed gekeurde middelen uit de Ctgb lijst hebben een N-code (4 tot 5 cijfers gevolgd door –N, bijvoorbeeld 12345 –N) of een NL code (NL gevolgd door 7 of 11 cijfers) of een EU-nummer (EU-1234567-0000). Let hierbij wel goed op waarvoor het middel gebruikt mag worden. Bij het desinfecteren van een oppervlakte met bloed zal een middel gekozen moeten worden dat effectief is tegen virussen.

Gebruik Ctgb databank:

- Zoek in categorie: 'Biocide';
- Zoek in status: 'Toegelaten middelen';
- Selecteer bij doelorganisme een gezochte viruscategorie; kies uit: virussen; virussen (omkapselde en niet-omkapselde virussen); omkapselde virussen en een beperkt aantal niet-omkapselde virussen; omkapselde virussen; membraan-omhulde virussen;
- Zoek in producttypes: 'PT01' voor hand/huid desinfectie of 'PT02' voor oppervlaktedesinfectie.

- Voorbeelden van middelen voor desinfecteren kleine oppervlakten: desinfectie alcohol 70%, Suma alcoholdoekjes, Clean 'n easy desinfectie foamspray van Welcoline en Incidin OxyFoam van Ecolab. Desinfecteer oppervlakken groter dan 0,5 m² niet met alcohol vanwege het brandgevaar aan alcohol dampen.
Het middel Dettol is niet geschikt voor het desinfecteren van oppervlakken, aangezien dit middelen alleen bacteriën dood en geen virussen.
- Bij een uitbraak van een infectieziekte binnen de kinderopvang zal de GGD geraadpleegd moeten worden over welk desinfectiemiddel het beste gebruikt kan worden en met welke concentratie tegen de (mogelijke) ziekteverwekker.

Desinfectiemethode

- Let op:** we desinfecteren alleen als er éérs is schoongemaakt. Desinfecterende middelen werken onvoldoende als iets nog vuil is. Er zijn een aantal middelen die zowel schoonmaken als desinfecteren. Dit staat dan in het gebruiksvorschrift. Het is dan niet meer nodig om eerst schoon te maken.
- We volgen de juiste gebruiksaanwijzing van het desinfectiemiddel op.
- We laten wat gedesinfecteerd is goed drogen aan de lucht.
- We dragen bij het desinfecteren altijd wegwerphandschoenen en gooien deze direct na gebruik weg en we wassen de handen met water en zeep.
Wegwerphandschoenen dienen van poedervrije latex of nitril gemaakt te zijn.

AFVALVERWERKING

- We legen de afvalcontainers minstens één keer per dag. We sluiten de zakken goed en bewaren ze in gesloten rolcontainers. We stullen deze containers niet in een ruimte waar ook schone materialen staan opgeslagen.
- We verzamelen etensresten direct na het gebruik van maaltijden in afsluitbare afvalbakken.

VOEDSELVEILIGHEID

VOEDINGSBELEID

- We volgen de Hygiëncode voor kleine instellingen bij voedselveiligheid. De maatregelen die je moet nemen wanneer je bezig bent met eten. Van het kopen of het ontvangen van het eten tot aan het bewaren van voedsel en van het breiden van het eten tot aan het serveren van eten en drinken (inclusief zuigelingenvoeding) zijn in het Voedingsbeleid (D037) opgenomen.

TOEDIENEN VAN MEDICIJNEN, MEDISCH HANDELENG EN WONDVERZORGING

GENEESMIDDELENVERSTREKKING OP VERZOEK

- Wij maken gebruik van het formulier F013 'Autorisatieformulier medische handeling' bij het toepassen van medische handelingen en het formulier F41 'Verklaring medicatieverstrekking' voor het toedienen van medicatie. Deze formulier dienen door ouders ondertekend te worden en worden in het kind dossier bewaard.
- We nemen alleen medicijnen aan in de originele verpakking.
- We laten de ouders een nieuw medicijn altijd eerst thuis gebruiken.
- We lezen eerst altijd goed de bijsluiter, zodat we weten wat de bijwerkingen kunnen zijn.
- We controleren de houdbaarheidsdatum altijd van te voren.
- We bewaren het medicijn zoals beschreven op de verpakking. Dit is een droge en koele plaats, onbereikbaar voor de kinderen. Wanneer geneesmiddelen in de koelkast bewaard moeten worden, houd ze dan gescheiden van de voedingswaren en in een gedeelte met een constant lage temperatuur (niet in de deur).

HUID- EN WONDVERZORGING

- We wassen de handen voor en na de wond- of huidverzorging.
- We komen niet met de (blote) vinger(s) in een potje met crème, maar gebruiken een spatel/tissue)/vingercondoom om de crème uit een pot te scheppen.
- We spoelen een wondje met water schoon.
- We deppen pus of wondvocht met bijvoorbeeld een steriel gaasje.
- We dekken een wondje af met een pleister of verband.
- We verwisselen de pleister of verband om een wondje of huid schoon te houden.

SPEEL- EN ZWEMGELEGENHEDEN

ZANDBAKKEN EN ZANDWATERTAFELS

Zandbakken

- We bedekken de zandbak met een vocht doorlatende dekking.
- We controleren het zand op vuil voor het spelen en we maken zo nodig schoon.
- We scheppen uitwerpselen van honden en katten met ruim zand eromheen uit. Eventueel wordt zand vervangen.
- We verschonen het zand wanneer er uitwerpselen van honden of katten in liggen, die er mogelijk langer dan drie weken in hebben gelegen.
- We laten kinderen niet eten of drinken in de zandbak.
- We vegen het zand goed af van de kleding.
- We wassen de handen van de kinderen na het spelen in de zandbak.

Zandwatertafels

- We vernieuwen het zand minimaal vier keer per jaar.
- We houden de omgeving van de zandwatertafel schoon.
- We laten de kinderen niet eten of drinken bij de zandwatertafel.
- We wassen de handen van de kinderen na het spelen.

BUITENZWEMBADJE / SPROEIER

- We controleren of het bad schoon is voordat u dit vult met water.
- We vullen het bad elke dag met drinkwater.
- We verversen het water direct zodra het zichtbaar vervuild is.
- We gebruiken alleen speelgoed wat tegen water kan zoals kunststof of roestvrijstaal.
- We maken bad speelgoed en zwembadje schoon na gebruik.

- We zorgen ervoor dat er geen dieren in het water kunnen komen.
- In plaats van een zwembadje kan ook een sproeier gebruikt worden voor verkoeling.

(HUIS)DIEREN EN ONGEWENSTE DIEREN

DIERPLAAGBEHEERSING

- We gebruiken zelf **geen** bestrijdingsmiddelen, maar schakelen bij overlast een deskundige dierplaagbeheerser in (eikenprocessierups). Mierenlokdoosjes en fruitvliegapparaatjes worden op locaties gebruik waar nodig, maar altijd buiten bereik van kinderen.

WESPEN EN BIJEN

- We beperken zoet eten en drinken in de buitenruimte zoveel mogelijk om geen wespen en/of bijen aan te trekken. Indien nodig maken we gebruik van rietjes om te voorkomen dat een bij of wesp in de mond of keel terecht komt.
- We maken plakkerige handen en monden schoon voor het naar buiten gaan.

TEKEN

- We adviseren kinderen in het bos of natuur dichte schoenen en sokken te dragen.
- We controleren kinderen op tekenbeten na een uitstapje.
- We verwijderen met het tekenpincet de teek zo snel mogelijk en desinfecteer het wondje na de beet. We noteren de datum en de plek van de beet.

HUISDIEREN

- We eten en drinken niet bij dieren en nemen geen speelgoed, knuffels, flessen of spenen mee naar het dierenverblijf;
- We laten kinderen dieren niet kussen en wassen onze handen na dierencontact en het verschonen van het hok goed met water en zeep;
- We zorgen ervoor dat dieren zijn ingeënt tegen ziekten en houden kinderen weg bij zieke dieren.

Bijlage 1 Schoonmaakschema

In onderstaand overzicht staat beschreven in welk tijdsfad er schoonmaakwerkzaamheden verricht worden door de pedagogische medewerkers en/of het schoonmaakbedrijf.

Wanneer er geen stip (●) bij pm'ers wordt vermeld, worden de schoonmaakwerkzaamheden door schoonmaakbedrijf, gespecialiseerd bedrijf of door klusjesman uitgevoerd.

Algemeen										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Deuren en deurknoppen	●	●		●	allesreiniger	●				Vingertasten op deur
Gordijnen	●			●	wasmiddel	●				1 x per jaar machinaal
Lamellen/ jaloezieën	●			●	allesreiniger	●				1 x per jaar
Losse aircosystemen				●		●				volgens gebruiksaanwijzing leverancier
Plafond				●		●				zo nodig stofdraden verwijderen
Ramen (buiten)				●	schoonmaakbedrijf	●				3 x per jaar
Ramen (binnen)				●	schoonmaakbedrijf	●				2 x per jaar
Radiatoren			●	●		●				2 x per jaar stofzuigen
Vensterbanken			●	●	allesreiniger	●				
Ventilatieroosters				●		●				2 x per jaar stofzuigen en/of klam vochtige doek door klussenman
Vloeren (glad)	●	●		●	vegen	●				Pm'er vegen de vloer in leefgedeelte.
		●		●	Vloerreiniger schoonmaakbedrijf	●				vegen en dweilen en 1x per jaar vloer in de was
Mechanische installaties geiser/ventilatiesysteem				●	Door gespecialiseerd bedrijf	●				1 x per jaar
Vloeren (tapijt)		●		●		●				Stofzuigen
Wanden tot 1,20 m				●	allesreiniger	●				zo nodig tastvlekken verwijderen
Wanden boven 1,20 m				●		●				zo nodig stofdraden verwijderen
Verticale vlakken van bureaus en bovenzijde hoge kasten				●	allesreiniger	●				3x per jaar
Kind vakjes	●			●	allesreiniger	●				halfjaarlijks

Groepsruimten										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Binnenkant dichte kasten	●			●	allesreiniger	●				1 x per jaar
Speelgoed open kasten	●			●	allesreiniger	●				4x per jaar
Box	●		●	●	allesreiniger	●				

Groepsruimten										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Box kleed (textiel)	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	wekelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Deurmat	●	●	●	●		●	●	●	●	stofzuigen
Hoezen om matrassen en banken	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	per kwartaal machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Knuffels en speeldekens	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	maandelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Speelgoed baby's (in de mond)	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	
Speelgoed (niet in de mond) en materialen	●	●	●	●	allesreiniger/ Ctgb	●	●	●	●	halfjaarlijks Desinfecteer (70% alcohol) bij aanraking met bloed.
Hoezen wipstoeltjes	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	maandelijks machinaal op 60°C of langste programma op 40°C
Lage speel-, werkvlakken en meubilair	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	
Hoge speel-, werkvlakken en hoog meubilair boven 1,80m	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	3x per jaar bij zichtbaar vuil zal pm'er zelf met plumeau stof afnemen (bijv. speelhuisjes op droomlocaties)
Thermometer	●	●	●	●	desinfecteren	●	●	●	●	Gebruiksaanwijzing fabrikant
Thee-, hand- en vaatdoeken	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	ieder dagdeel vervangen
Verkleedkleden / vloerkleedjes	●	●	●	●	wasmiddel	●	●	●	●	4x per jaar machinaal op 60 °C of langste programma op 40 °C
Watertafel	●	●	●	●		●	●	●	●	na gebruik
Zand/watertafel	●	●	●	●		●	●	●	●	4 x per jaar verversen

Keuken										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Aanrecht / spoelbak / afvoerputje / kranen	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	
Afvalbak (buitenzijde)	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	dagelijks afvalzak vervangen
Afvalbak (binnenzijde)	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	bij zichtbare vervuiling
Afzuigkap	●	●	●	●	afwasmiddel	●	●	●	●	volgens gebruiksaanwijzing leverancier
Aanrecht	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	na gebruik
Broodtrommel	●	●	●	●		●	●	●	●	maandelijks
Filter vaatwasser	●	●	●	●		●	●	●	●	1 x per jaar vervangen
Fornuis	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	na gebruik
Keukenmaterialen	●	●	●	●	afwasmiddel	●	●	●	●	na gebruik vaatmachine
Koelkast	●	●	●	●	allesreiniger	●	●	●	●	1 x per 2 weken en bakken (van kaas- en vleeswaren) 1x p/w

Keuken										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Vriezer	•			•	ontdooien / allesreiniger	•		•		halfjaarlijks
Magnetron / oven	•			•	allesreiniger	•		•		Maandelijks of na gebruik
Koffiezet- theeapparaat / waterkoker	•	•		•	allesreiniger	•				ontkalken halfjaarlijks
Binnenkant keukenkastjes en voorraadkast	•			•	allesreiniger	•				4x per jaar binnenkant of bij zichtbaar vuil
Thee-, hand- en vaatdoeken	•	•		•	wasmiddel	•				ieder dagdeel vervangen
(Fop)spenen	•		•	•	uitkoken	•				Spenen controleren

Slaapkamer										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	Periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Bedjes	•			•	allesreiniger	•				halfjaarlijks
Slaaphuisjes (lutjepotje)	•			•	allesreiniger	•				voor gebruik 1x per jaar grondig
Hoeslakens niet persoonsgebonden	•	•		•	wasmiddel	•				na wisseling van kind en/of zichtbaar vuil (machinaal 60 °C)
Beddengoed (laken en (molton) hoeslaken) persoonsgebonden			•	•	wasmiddel	•				Bij zichtbaar vuil direct verschonen.
Dekens	•			•	wasmiddel	•		•		maandelijks machinaal op 60 °C of langste programma op 40 °C
Matrassen	•	•		•	Luchten					

Sanitair										
Onderdelen	PM'ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Deurklinken / handgrepen / lichtschakelaars		•		•	allesreiniger	•				
Douche / bad		•		•	allesreiniger	•				na gebruik
Houder toiletpapier		•		•	allesreiniger	•				
Potjes	•	•		•	allesreiniger	•				na gebruik
Toiletwanden		•		•	allesreiniger	•				
Toiletvloeren		•		•	vloerreiniger	•				
Toiletten		•		•	sanitair reiniger	•				bij zichtbaar vuil of stank wordt door pm'er extra schoongemaakt
Wastafels / kranen		•		•	allesreiniger	•				

Sanitair										
Onderdelen	PM'sers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Aankleedkussen	•	•			allesreiniger / Ctgb	•			•	desinfecteer (70% alcohol) bij aanraking met bloederige diarree.

Buitenruimte										
Onderdelen	PM'sers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren	Opmerkingen
Afvalbakken	•			•	allesreiniger	•				zo nodig
Buitenspeelgoed	•			•	allesreiniger	•				zo nodig
Zand in de zandbak	•			•	verversen	•				2x per jaar, indien nodig vaker.